

Lublin, 22 lipca 2011 r.

RIO – II – 602/44/2011

Pan Bogdan Grykałowski

Kierownik Zakładu Usług Komunalnych
w Kurowie
ul. Głowackiego 43
24 - 170 Kurów

Szanowny Panie Kierowniku

W dniach od 7 do 15 kwietnia 2011 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła problemową kontrolę gospodarki finansowej Zakładu Usług Komunalnych w Kurowie w zakresie rachunkowości oraz realizacji planu finansowego. Protokół kontroli podpisano 27 maja 2011 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

- 1. Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości, w wyniku nieokreślenia zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej i nieujęcia w zakładowym planie kont wszystkich kont faktycznie stosowanych w jednostce.*

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, przez określenie zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej

i ujęcie w wykazie kont księgi głównej kont wymienionych w protokole kontroli oraz ustalenie przyjętych na tych kontach zasad klasyfikacji zdarzeń, z uwzględnieniem zasad ich funkcjonowania i potrzeb jednostki, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Ustalenie i bieżące aktualizowanie tej dokumentacji należy do obowiązków kierownika jednostki, zgodnie z przepisami art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 2, 3 protokołu.

2. *Niezachowanie chronologii zapisów w dzienniku oraz nieliczenie sum zapisów (obrotów) dziennika w sposób ciągły.*

Zdarzenia, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym, ujmować w dzienniku chronologicznie, a sumy zapisów (obroty) liczyć w sposób ciągły, zgodnie z przepisami art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości – str. 4 protokołu.

3. *Wykazanie w bilansie Zakładu Usług Komunalnych w Kurowie, sporządzonym na 31 grudnia 2010 r., niektórych danych niezgodnych z ewidencją księgową jednostki.*

Sprawozdanie finansowe (bilans) sporządzać na podstawie danych wynikających z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, w związku z przepisami art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości – str. 5, 6 protokołu.

4. *Niezamieszczanie na dowodach księgowych, załączonych do raportów kasowych i wyciągów bankowych, adnotacji o miesiącu ich księgowania i sposobie ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania.*

Na dowodach księgowych zamieszczać pełną adnotację o ich zakwalifikowaniu do ujęcia w księgach rachunkowych, przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) wraz z podpisem osoby odpowiedzialnej za te wskazania, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości – str. 7 protokołu.

5. *Przypadki niezamieszczania na dowodach źródłowych, załączonych do raportów kasowych, numeru raportu kasowego, którego dotyczą i pozycji ujęcia w raporcie. Przypadki wypłacania gotówki z kasy bez zamieszczenia na dowodach źródłowych pokwitowania jej odbioru i daty pobrania.*

Zapewnić powiązanie dowodów źródłowych załączonych do raportów kasowych z ich zapisami w raporcie kasowym, tak aby udokumentowanie zapisów księgowych pozwalało na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, zgodnie z art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Gotówkę z kasy wypłacać za pokwitowaniem jej odbioru, zamieszczonym na dowodzie źródłowym, ze wskazaniem daty jej wypłaty, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy o rachunkowości – str. 8 protokołu.

6. *Nieterminowe regulowanie zobowiązań wobec gminy Kurów z tytułu podatku od nieruchomości za 2007r. (na dzień kontroli zobowiązania te stanowiły kwotę 64.462,56 zł).*

Obliczony w deklaracji podatek od nieruchomości wpłacać – bez wezwania – na rachunek budżetu gminy Kurów, w ratach proporcjonalnych do czasu trwania obowiązku podatkowego, w terminie do dnia 15 każdego miesiąca, stosownie do przepisów art. 6 ust 9 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95 poz. 613 z późn. zm.), nie dopuszczając do powstania zaległości podatkowych skutkujących naliczaniem odsetek za zwłokę, o których mowa w przepisach art. 53 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) – str. 10 - 11 protokołu.

7. *Niepodejmowanie czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległości z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych oraz opłat za składowanie odpadów stałych na gminnym składowisku w Szumowie oraz niepodjęcie skutecznych czynności mających na celu wyegzekwowanie zaległości z lat 2003-2004 z tytułu opłat za składowanie odpadów stałych kwocie 9.168,03 zł, skutkujące przedawnieniem tych roszczeń. Wykazanie na 31 grudnia 2010 r. nierealnego salda na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” w wyniku pozostawienia na nim zobowiązań przedawnionych.*

W stosunku do zalegających z regulowaniem należności z tytułów cywilno – prawnych podejmować konsekwentne czynności zmierzające do ich wyegzekwowania, na podstawie przepisów Części Trzeciej „Postępowanie egzekucyjne” ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), nie dopuszczając do przedawnienia roszczeń.

Na kontach rozrachunkowych wykazywać salda należności i zobowiązań zgodnie z ich rzeczywistym stanem, w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy

o rachunkowości – str. 11, 12, 19 20 protokołu.

8. *Wskazanie – w umowach o zaopatrzenie w wodę zawartych w latach 2006 – 2007 oraz na fakturach wystawianych odbiorcom wody w siedzibie zakładu – nieprawidłowego terminu płatności za dostarczoną wodę (14 dni od daty wystawienia faktury zamiast – od daty jej dostarczenia); doręczanie faktur wystawianych w siedzibie zakładu bez potwierdzenia ich odbioru.*

W umowach o zaopatrzenie w wodę i na fakturach wystawianych odbiorcom wody wskazywać termin zapłaty nie krótszy niż 14 dni od daty wysłania faktury lub dostarczenia jej w inny sposób, stosownie do przepisów § 17 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127, poz. 886 z późn. zm.) oraz postanowień § 21 ust. 2 „Regulaminu dostarczania wody”, stanowiącego załącznik do uchwały Rady Gminy Kurów Nr XLI/211/2006 z dnia 2 marca 2006 r.

W przypadku ustalenia w umowach z odbiorcami wody terminu płatności liczonego od dnia doręczenia faktury, rozważyć doręczanie ich za potwierdzeniem odbioru lub wprowadzenie innego rozwiązania, pozwalającego na weryfikację terminowości wpłat z tytułu opłat za wodę – str. 14 - 15 protokołu.

9. *Przypadki świadczenia usług zaopatrzenia w wodę bez zawarcia pisemnych umów z odbiorcami wody.*

Usługi dostarczania wody świadczyć na podstawie pisemnej umowy o zaopatrzenie w wodę, zawartej z odbiorcą usługi, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 z późn. zm.).

Zawrzeć umowy ze wszystkimi odbiorcami wody, z którymi do dnia kontroli takie umowy nie zostały zawarte – str. 14 protokołu.

10. *Niepobieranie odsetek za zwłokę od nieterminowych wpłat należności z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych i za składowanie odpadów na składowisku gminnym.*

Od nieterminowych wpłat opłat za odbiór odpadów komunalnych naliczać i pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego w wysokości ustawowej, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 w związku z art. 359 § 2 Kodeksu cywilnego – str. 17 - 18, 20 protokołu.

11. *Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”.*

Zaprowadzić i prowadzić ewidencję analityczną do konta 231 w sposób zapewniający możliwość ustalenia stanów należności i zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i świadczeń zaliczanych do wynagrodzeń, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta, określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.” – str. 21 protokołu.

12. *Nieprawidłowe ustalenie i wypłacenie głównemu księgowemu zakładu wynagrodzenia w 2010 r., w wyniku wypłacenia mu – w okresie od stycznia do listopada 2010 r. – dodatku funkcyjnego w zaniżonej wysokości, a - w okresie od czerwca do listopada 2010 r. – dodatku specjalnego, nieprzewidzianego w regulaminie wynagradzania.*

Dodatek funkcyjny i dodatek specjalny przyznawać i wypłacać pracownikom na warunkach oraz w sposób określony w „Regulaminie wynagradzania pracowników zatrudnionych w Zakładzie Usług Komunalnych w Kurowie”, w związku z przepisami art. 39 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.) – str. 22 - 23 protokołu.

13. *Niezachowanie na 31 grudnia 2010 r. zgodności zapisów:*
- *na koncie 011 „Środki trwałe” z zapisami w ewidencji analitycznej, prowadzonej do tego konta, w wyniku nieujęcia w niej zwiększeń (o kwotę 700.927,47 zł) i zmniejszeń (o kwotę 34.593,00 zł) wartości środków trwałych, które nastąpiły w latach 2009 – 2010,*
  - *na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” z zapisami w ewidencji analitycznej prowadzonej do tego konta, w wyniku nieujęcia w niej zwiększeń ich wartości na łączną kwotę 5.858,00 zł, które nastąpiły w latach 2008 – 2009.*

Zapewnić zgodność sald i zapisów na kontach ksiąg pomocniczych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, pamiętając, że konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 tej ustawy w związku z § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 23 - 25 protokołu.

14. *Nieprawidłowości przy prowadzeniu ewidencji analitycznej środków trwałych i pozostałych środków trwałych, polegające na:*

- *prowadzeniu ewidencji analitycznej środków trwałych bez ich podziału na podgrupy i rodzaje,*
- *dokonywaniu zapisów w ewidencji analitycznej środków trwałych i pozostałych środków trwałych bez wskazania daty dokonania operacji gospodarczej oraz określenia rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu,*
- *niewskazywaniu osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono lub w których znajdują się środki trwałe i pozostałe środki trwałe.*

Ewidencję analityczną środków trwałych prowadzić z wyodrębnieniem ich podgrup i rodzajów, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji środków trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 242, poz. 1622), w związku z przepisami w art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.).

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem daty dokonania operacji gospodarczej oraz rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 1, 2 ustawy o rachunkowości.

Ewidencję analityczną środków trwałych i pozostałych środków trwałych prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono lub w których znajdują się środki trwałe i pozostałe środki trwałe, zgodnie z zasadami funkcjonowania kont 011 „Środki trwałe” i 013 „Pozostałe środki trwałe”, określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. – str. 24 protokołu.

15. *Nieprzeprowadzenie – od początku istnienia Zakładu Usług Komunalnych w Kurowie (tj. od 1 stycznia 2000 r.) do dnia kontroli - inwentaryzacji środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.*

Przestrzegać zasad i terminów przeprowadzania inwentaryzacji aktywów i pasywów, określonych w przepisach rozdziału III „Inwentaryzacja” ustawy o rachunkowości – str. 25 - 27 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Tekst Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Wójt Gminy Kurów
ul. Lubelska 35
24-170 Kurów